

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
คำถามของการวิจัย	5
ความมุ่งหมายของการวิจัย	6
สมมติฐานของการวิจัย	7
ความสำคัญของการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	8
กรอบแนวคิดของการวิจัย	9
นิยามศัพท์เฉพาะ	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	15
จุดหมายของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ..	15
สาระในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	16
คุณภาพผู้เรียน	17
สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	17
คุณลักษณะอันพึงประสงค์	19
มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้	19
โครงสร้างรายวิชาประวัติศาสตร์	23
การเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน	24
หลักการ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบโครงงาน	24
ความหมายของการเรียนรู้แบบโครงงาน	27
ลักษณะของการเรียนรู้แบบโครงงาน	29

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ประเภทของโครงการ	31
ส่วนประกอบของโครงการ	36
ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ	38
แนวทางการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ	42
รูปแบบการเขียนรายงานโครงการ	46
การนำเสนอโครงการ	51
การวัดและประเมินผลโครงการ	55
บทบาทของผู้สอนและผู้เรียนในการเรียนรู้แบบโครงการ	60
ประโยชน์ของการเรียนรู้แบบโครงการ	63
แผนการจัดการเรียนรู้	66
ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้	66
ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้	67
ลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี	70
รูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้	72
องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้	78
ขั้นตอนการทำแผนการจัดการเรียนรู้	81
ประโยชน์ของแผนการจัดการเรียนรู้	84
การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ	85
ความหมายของการทดสอบประสิทธิภาพ	85
ความจำเป็นที่จะต้องหาประสิทธิภาพ	87
การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพ	87
วิธีการคำนวณหาประสิทธิภาพ	89
การตีความหมายผลการคำนวณ	90
ขั้นตอนการทดสอบประสิทธิภาพ	91

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การเลือกนักเรียนมาทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน	94
ข้อควรคำนึงในการทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน	95
บทบาทของครูขณะกำลังทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน	97
สิ่งที่ควรปฏิบัติหลังทดสอบประสิทธิภาพ	99
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	99
ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	99
ประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	100
กรอบแนวคิดของการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	101
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ครูสร้างขึ้น	102
การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	103
หลักการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบเลือกตอบ (Multiple Choice Test)	105
ความพึงพอใจ	107
ความหมายของความพึงพอใจ	107
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ	108
การเสริมสร้างความพึงพอใจ	111
การวัดความพึงพอใจ	112
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	113
งานวิจัยในประเทศ	113
งานวิจัยต่างประเทศ	118

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	121
วิธีดำเนินการวิจัย	
ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์	
เรื่อง อารยธรรมของโลกยุคโบราณ ตามแนวคิดการเรียนรู้	
แบบโครงงานเป็นฐาน	123
ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาเครื่องมือในการวิจัย	136
ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้กิจกรรมการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์	
เรื่อง อารยธรรมของโลกยุคโบราณ ตามแนวคิดการเรียนรู้	
แบบโครงงานเป็นฐาน	143
4	151
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	151
ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	152
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	152
5	175
สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
ความมุ่งหมายของการวิจัย	175
สมมติฐานของการวิจัย	176
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	177
วิธีดำเนินการวิจัย	177
การวิเคราะห์ข้อมูล	179
สรุปผล	180
อภิปรายผล	180
ข้อเสนอแนะ	187

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม	189
ภาคผนวก	199
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจประเมินเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เครื่องมือการวิจัย	201
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	207
ภาคผนวก ค การประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ วิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง อารยธรรมของโลกยุคโบราณ ตามแนวคิดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยผู้เชี่ยวชาญ	249
ภาคผนวก ง การหาคำคุณภาพแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกิจกรรม การเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง อารยธรรมของโลก ยุคโบราณ ตามแนวคิดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	257
ภาคผนวก จ การหาคำคุณภาพแบบประเมินความสามารถในการทำโครงงาน ของนักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง อารยธรรมของโลกยุคโบราณ ตามแนวคิดการเรียนรู้ แบบโครงงานเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	267
ภาคผนวก ฉ การหาคำคุณภาพแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง อารยธรรมของโลกยุคโบราณ ตามแนวคิดการเรียนรู้ แบบโครงงานเป็นฐาน	271
ภาคผนวก ช คะแนนจากการทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย	275
ประวัติย่อของผู้วิจัย	283

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง มาตรฐาน ส 4.1	20
2 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง มาตรฐาน ส 4.2	21
3 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง มาตรฐาน ส 4.3	22
4 โครงสร้างรายวิชาประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ภาคเรียนที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศึกษา ประชาสามัคคี	23
5 ความสอดคล้องการเขียนรายงานโครงงานกับการปฏิบัติทำโครงงาน ด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์	49
6 บทบาทของผู้สอนและผู้เรียนแสดงตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ แบบโครงงาน	60
7 บทบาทของครูและบทบาทของนักเรียนในการทำโครงงานประวัติศาสตร์ แต่ละขั้นตอน	62
8 รูปแบบแผนการสอนแบบตาราง	73
9 ตัวอย่างการหาค่าประสิทธิภาพของ E_1/E_2 จากแบบฝึกปฏิบัติ	93
10 การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน	125
11 แบบแผนการทดลอง	144
12 ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพกระบวนการ (E_1) ของกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง อารยธรรมของโลกยุคโบราณ ตามแนวคิด การเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	153
13 ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพผลลัพธ์ (E_2) ของกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง อารยธรรมของโลกยุคโบราณ ตามแนวคิด การเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	154

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
14 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรม การเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง อารยธรรมของโลกยุคโบราณ ตามแนวคิดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน	155
15 ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการทำโครงงานของนักเรียนที่เรียน ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง อารยธรรมของโลก ยุคโบราณ ตามแนวคิดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	156
16 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ การเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง อารยธรรม ของโลกยุคโบราณ ตามแนวคิดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	157
17 ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง อารยธรรมของโลกยุคโบราณ ตามแนวคิดการเรียนรู้แบบโครงงาน เป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยผู้เชี่ยวชาญ	254
18 ผลการประเมินความสอดคล้อง ความเหมาะสมของแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง อารยธรรมของโลกยุคโบราณ ตามแนวคิด การเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยผู้เชี่ยวชาญ	259

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
19 ผลการวิเคราะห์ค่าระดับความยาก (P) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น (KR_{20}) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กิจกรรมการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง อารยธรรมของโลกยุคโบราณ ตามแนวคิดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	265
20 ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบประเมินความสามารถ ในการทำโครงงานของนักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง อารยธรรมของโลกยุคโบราณ ตามแนวคิด การเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยผู้เชี่ยวชาญ	269
21 ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง อารยธรรม ของโลกยุคโบราณ ตามแนวคิดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยผู้เชี่ยวชาญ	273
22 ผลคะแนนจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง อารยธรรมของโลกยุคโบราณ ตามแนวคิด การเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	277
23 ผลคะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง อารยธรรมของโลกยุคโบราณ ตามแนวคิดการเรียนรู้แบบโครงงาน เป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	278

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
24 ผลคะแนนจากการประเมินความสามารถในการทำโครงการของนักเรียน ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง อารยธรรมของโลก ยุคโบราณ ตามแนวคิดการเรียนรู้แบบโครงการเป็นฐาน	279
25 ผลคะแนนจากการสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง อารยธรรมของโลก ยุคโบราณ ตามแนวคิดการเรียนรู้แบบโครงการเป็นฐาน	280

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดของการวิจัย	9
2 ถอดรหัสวิธีการทางวิทยาศาสตร์สู่รายงานโครงการ	50
3 ตัวอย่างลักษณะแผนโครงการ	52
4 รูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้แบบบรรยาย	72
5 รูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้แบบพิสดาร	74
6 รูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้แบบเรียงหัวข้อ	75
7 รูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้แบบบรรยาย หรือเรียงหัวข้อ	76
8 รูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้แบบกิ่งตาราง	77
9 แผนภูมิขั้นตอนการนำมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาสู่การจัดการเรียนรู้	82
10 การเปลี่ยนกลุ่ม 3 วิธี	98
11 ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	138
12 ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ	142
13 ตัวอย่างผลงานนักเรียนจากใบกิจกรรม เรื่อง อารยธรรมเมโสโปเตเมีย และอารยธรรมอียิปต์	161
14 การศึกษาค้นคว้า และสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต	163
15 การศึกษา ค้นคว้าข้อมูลจากห้องสมุด	164
16 นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันระดมความคิด และวางแผนทำงานภายในกลุ่ม ...	167
17 นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกัน ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต	167
18 การฝึกทักษะด้านการฟังให้แก่ผู้เรียน	169
19 การนำเสนอผลงานโครงการทางประวัติศาสตร์ของผู้เรียน	170
20 การส่งเสริมทักษะด้านการอ่านให้กับผู้เรียน	171
21 ตัวอย่างการเขียนตอบคำถามในใบกิจกรรมของผู้เรียน	173
22 ตัวอย่างการแสดงผลงานโครงการของผู้เรียน	174

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร